

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-181

19.3.2020

KLP Skadeforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Besvimte – falt – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede besvimte og falt, da hun arbeidet som sykepleier på nattevakt. Hun dro på arbeid dagen etter, men fullførte ikke vekten. Det ble ikke funnet noen årsak til at forsikrede besvimte. Nav godkjente hendelsen som yrkesskade. Nemnda bemerket at et fall uten en påviselig ytre påkjenning, ikke kunne anses som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede besvimte og falt 13.6.18, da hun arbeidet som sykepleier.

Nav godkjente 17.9.18 hjernerystelse som yrkesskade. Fallet som ble forårsaket av besvimelsen ble regnet som et ulykkesmoment.

I saken foreligger det en epikrise av 15.10.18 fra sykehuset:

... Innlagt på akutt medisinsk avdeling (...) etter syncope på nattevakt den 14.06.18. Hun var på vei inn til kontoret sitt på legevakten, da hun syncoperte helt uten forvarsel, kl 04:00. Sannsynligvis slått hodet i et skap og i vasken ved fallet, da hun våknet opp under vasken. Syncopen var ikke bevitnet, uvisst hvor lenge. Ingen tungebitt eller ufrivillig vannavgang. I etterkant har hun vært plaget med hodepine, svimmelhet, sløret syn og nummenhetsfølelse i ve. ansikshalvdel, ve arm og ve bein. Ved (...) sykehus, var pasienten utredet for evt. kardiell årsak til synkope, uten funn. ...

Skademeldingen til selskapet er datert 2.11.18. Fra skademeldingen siteres:

Hendelsen skjedde på nattevakt. Det var en rolig vakt og arbeidstaker hadde med seg en sykepleier på opplæring. Arbeidstaker skulle inn på kontoret tok i døren og husker ikke nøyaktig før hun våknet liggende på gulvet grunnet skadene antar man at hun falt med venstre side av hodet mot vaskeservant og falt videre i gulvet og slått bakhodet i gulvet som det er belegg på og under belegg er det betong. Uklart hvor lenge arbeidstaker var bevisstløs. Våknet til av seg selv omtåket og forslått i hodet og ellers på kroppen. Fullførte vekten, reiste hjem og kom på vakt som planlagt 14.06.18 kl 0800. Var ikke i form, ordnet seg legetime og ble sykmeldt og innlagt.

Selskapet avsto kravet 8.11.18 med den begrunnelse at forsikrede hadde besvimt uten at det foreligger noe ulykkesartet som har ført til besvimelsen, og at vilkårene for å godkjenne hendelsen som arbeidsulykke således ikke er oppfylt.

Det foreligger en e-post av 20.5.19 fra forsikredes arbeidsgiver. Fra e-posten siteres:

Her er også en beskrivelse av mulig årsak til besvimelsen; Natt til 12 juni jobbet (forsikrede) nattevakt på legevakten. Dette var en krevende vakt med flere samtidshendelser, mye telefoner og krevende pasientcase. På legevakten er man alene sykepleier på vakt og må håndtere alle telefoner, de som kommer meldt og uanmeldt på døren. Natt til 13 juni da hendelsen skjedde hadde (forsikrede) med seg en sykepleier på opplæring. Det er et stort ansvar og krevende å ha med seg nye på opplæring. (Forsikrede) skulle inn på et kontor med noen papirer. Hun husket selv at hun låste opp døren med adgangskortet sitt, deretter husker hun ingenting før hun kommer til seg selv igjen på gulvet. Hun føler seg mørbanket og hodesmerter der man

ut fra skaden mener at hun har falt og slått hodet i vasken for så å slå hodet i gulvet når hun nådde gulvet. Å. jobbe legevakt innebærer et stort ansvar, presisjon og nøyaktighet. Det er store og mindre hendelser og det er situasjoner som går sterkere inn på en enn andre. (Forsikrede) var nylig ferdig med videreutdanning i legevaktssykepleie. Økt press over tid med stort ansvar på jobb og med videreutdanning er krevende. Arbeidstaker har snart maksdato for sykepengen og vil lide et inntektstap som følge av skaden og at hun ikke kan gjenoppta sin fulle stilling.

Selskapet opprettholdt sin vurdering 17.6.19.

Forsikrede klaget til Finansklagenemnda 8.11.19.

Forsikrede har i det vesentlige anført at fallet som ble forårsaket av besvimelsen er en plutselig uventet hendelse som anses som en yrkesskade i henhold til yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav a. Rundskriv til folketrygdloven legger til grunn at et hvert fall skal anses som arbeidsulykke – også om årsaken er et illebefinnende – slik det er i dette tilfellet. Det er følgen av fallet som godkjennes som yrkesskade. Forsikrede har også vist til NOU 1990:20, og har anført at det ikke var påvist noen sykdom som årsak til fallet. Det ble videre vist til Rt. 2006 s. 1129 og LF-2016-155765. Forsikrede pådro seg skaden mens hun var på jobb og utøvde arbeidsoppgaver. Forsikrede må således være yrkesskadedekket.

Selskapet har i det vesentlige anført at besvimelsen ikke faller inn under yrkesskadebegrepet idet det ikke foreligger en plutselig eller uventet ytre hending. Det har vist til nemndspraksis, herunder avgjørelse inntatt i 2012-201, 2010-364, 2016-229 og 2016-057. At Nav har godkjent hendelsen som yrkesskade kan ikke tillegges vekt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder spørsmål om hendelsen 13.6.18 kan anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Det følger av yfl. § 11 første ledd bokstav a at yrkesskadeforsikringen skal dekke skader og sykdom forårsaket av arbeidsulykke. Det følger av sikker rett at arbeidsulykkebegrepet i yfl. skal forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdlovens § 13-3. I folketrygdlovens § 13-3 annet ledd defineres dels et markert og dels et avdempet ulykkesbegrep. Vilåret for det markerte ulykkesbegrepet er at vedkommende utsettes for en plutselig eller uventet ytre hending, mens det avdempede ulykkesbegrepet defineres som "en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid". Høyesterett har i Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 51 uttalt at det ikke gjelder noe tilleggskrav om ytre hending "i tilfeller hvor arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning eller påkjenning".

Det er enighet om at fallet som forårsaket skaden, skyldes en besvimelse. Selskapet har anført at hendelsen ikke er omfattet av yrkesskadedekningen fordi det markerte ulykkesmomentet mangler i saken.

Når det gjelder den nærmere avgrensningen av yrkesskadedekningen heter det følgende i NOU 1988:6 Erstatning og forsikring ved yrkesskade s. 72:

Det er for det første ikke utvalgets mening at *alle* skader som skjer på arbeidsplassen eller i arbeidstiden, skal dekkes av det objektive ansvar, heller ikke alle skader som skjer på arbeidsplassen i arbeidstiden. Etter utvalgets oppfatning ligger det i formålet med en utvidet dekning ved yrkesskade, slik dette også er kommet til uttrykk i forarbeidene til både tidligere og någjeldende regler om erstatning ved slik skade, å kompensere for følgene av deltakelse i yrkeslivet.

Definisjonen av arbeidsulykke i gjeldende folketrygdlov § 13-3 annet ledd ble foreslått i NOU 1990:20 Forenklet folketrygdlov. Her uttales det følgende på s. 576 om Fall som følge av sykdom:

Skader ved fall som skyldes besvimelse, epilepsi o.l. godkjennes normalt ikke som yrkesskade fordi sykdommen, dvs. den egentlige årsaken til fallet ikke regnes som ulykke. Hvis vedkommende i fallet skader seg mot en gjenstand som frembyr en økt risiko for skade på arbeidsstedet, for eksempel en maskin e.l., godkjennes den skaden som er en direkte følge av fallet som yrkesskade. ...

Forsikrede har vist til Rundskriv R13-00-E15 som er utgitt av Nav, der det er lagt til grunn at enhver fallskade kan godkjennes som yrkesskade. I rundskrivet vises det til en rekke kjennelser fra Trygderetten. Betydningen av rundskrivet er tidligere vurdert av nemnda i avgjørelse 2016-057 og 2016-229, som omhandler lignende saksforhold som den foreliggende saken. Nemnda slutter seg til vurderingene som er gjort i 2016-057 og 2016-229, og legger til grunn at Rundskrivets anbefaling når det gjelder fallulykker ikke gir uttrykk for en tolking av folketrygdloven, slik den lyder etter at begrepet arbeidsulykke ble definert i § 13-3 annet ledd. Etter nemndas syn kan det ikke legges til grunn at praksis fra før vedtakelsen av dagens folketrygdlov, er bindende for tolkingen av yfl. § 11 første ledd bokstav a. Det er i vurderingene lagt vekt på de ovenfor siterte uttalelsene fra NOU 1990:20 s. 576 og NOU 1988:6 s. 72.

Nemnda har kommet til at hendelsen 13.6.18 ikke kan anses som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller avdempede ulykkesbegrepet i yfl. § 11 første ledd bokstav a. For at en ulykke skal være omfattet av det markerte ulykkesbegrepet må det foreligge "en plutselig og uventet ytre hending". Dersom et fall uten noen påviselig ytre påkjønning skulle anses som omfattet av det markerte ulykkesbegrepet må det være skadelidtes kontakt med gulvet eller som i dette tilfellet en servant, som utgjør den plutselig ytre påkjønningen. Etter nemndas syn kan ikke et fall uten påviselig ytre påkjønning komme inn under det avdempede ulykkesbegrepet i yfl. § 11 første ledd bokstav a. Dette er også lagt til grunn i 2016-057 og 2016-229.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).